

Resum de les notes tractades en les

conferències que donaren els Senyors

BOTRELLI. Tractà amb referència a un tema de Psicologia. Era aquest: "EL TREBALL COORDINAT I PSICOLÒGICAMENT".

Exposà breument les classes de treball existents, passant seguidament a les conseqüències d'aquell.

Detallà les fatigues resultants del treball i seue diferències essencials.

Finalment parlà del problema del descans necessari a tota activitat.

GARCIA SANTIÀSOLS. Va parlar-nos en la seva conferència de "L'ORIGEN DEL HOMO" explicant primerament les diverses hipòtesis ideades per a explicar la formació de la terra, seguidament parlà de l'aparició de la vida dins la terra i finalment entra de ple al seu tema o sigui les teories creades per a explicar l'aparició del home demunt la terra.

Exposà en primer lloc l'evolucionisme que es fonamenta amb la selecció que té l'home amb alguns vertebrats principalment amb el mono; les teories de Lavassek i Darwin. Però després va negar aquestes teories basant-se principalment en que un ser racional com es l'home no pot procedir d'un ser irracional com es el mono.

Aquestes conferències foren donades en el local cedit pel nostre benvolgut Director en Alfred Perenyà. veient-se la sala completament plena. Hom observà amb satisfacció la serietat que hi havia siguent els oradors felicitats i ovacionats pel nombre públic assistent.

Pel carrer Major diuen...

..Que la nit de Sant Joan es arribada" I no hi ha noia

Lo primer es indubtablement fals. Amb lo segon, però, podrien acertar.

...Que aquella noia de 16 a 50 anys encara no l'han trobada. Ens en alegrem.

...Que al Ibèric ja s'ahurien de posar les estufes. (Edició de la setmana passada)

...Que als bulevards de la capital de França no es parla de res nes que de la gran conferència que diuenen-ge passat donà el nostre gran amic Marian. Veritat que es estrany? Les agències telegràfiques, però no fallen.

...Que el públic de Lleida s'alegra de la seva popularitat al estranger.

...Que el populacho se indignaria.

...Que al Carme veuen per uns sermons i digueren que a Girona ni havia vent de mar i nosaltres no el trobem en cap geografía.

...Que a Tarragona...

L'HOMI PHILITIU.

LA LLENGUA CATALANA. - - - - -

Llengua de Catalunya Llengua que ja es parlava en el segle VIII una de les dues llengües que hi ha a Espanya lo mes antiga, ja en els escrits, ja en la parla.

Aquesta llengua que arribà a esser casi mundial en el seu temps, en que Catalunya estava en el seu mes gran esplendor, llengua que es parlava en tot el Mediterrani, cosa que ens ho demostra el Consolat de Mar en el segle XVI que per tot el món era coneguda.

Aquesta llengua que avui ja sols es parla a Catalunya. la seva mare, anat migrant la seva importància quedant reclosa en un petit recó de la Terra.

Aquesta llengua es sent defallir li manca un impuls que l'animi, que li faci prendre embranzida per a poder tornar a esser llengua mundial, titol que es conquerí ella mateixa en els segles XII a XIV.

Nosaltres que som joves, que comencem a viurer, fem tot aixó en favor de la nostra ainada llengua, escrivint, parlant, extenent-la per totes les contrades per a que sia reconeguda lo importancia que es mereix.

Si els catalans tenim la nostra llengua, perquè, doncs, havem d'usar-ne un altra? Tota contaminació amb altres llengües ens perjudica nostre esplendor. Eviten-ho! Fem els possibles per a que la llengua que es parla a Catalunya sia la nostra, la catalana. Si ho fem serem dignes d'altres.

ALFRED PERENYA.

VERITABLE FUNDACIÓ DE ROMA.

Molts individus creuen erroneament

que Roma fou fundada per Rómul i Remo. Aqueixa es la llegenda que casí tot-hom creu però en un Centre de cultura com es aqueix, al qual em dirigeixo en aqueix petit escrit, crec que no pot permetrer que encare hi hagi algú que no sápigui el veritable origen de Roma.

Per a major difussió formulo aquest escrit.

A la vora esquerra del riu Tiber, existia el Mont Palati, com tots saben i a la dreta el Mont Quirinal. No pas gaire lluny d'aqueixes muntanyes hi havien altres serros en les quals hi habitaven grups que constituïen ciutats.

Les famílies (i suposo que no cal dir-vos el que es una família) desenvolupant-se en altres, formaren la "gens"; deu d'aqueixes perquè segons es creu, abans fou una "curia" i deu d'aqueixes una "tribu".

Doncs bé; Les ací el que jo volia; que tots sapiguessin el que es una tribu. Per lo tant, una tribu es la reunió de 10 curies.

Sapiguent aixó poden passar a la fundació de

Roma. Fou fundada l'any 754 (e. de J.C.) per tres tribus. Eixes eren, Els Ramnes, els Titius i els Luceres. Els Ramnes, eren mes civilitzats si cap la paraula en aquells temps, car tenien un rei, un Consell compost per 100 pares de família i una Assembla.

Aqueixa civilització l'hi valgué el predomini que tenia sobre les demés tribus, i d'ací ve el nom de Roma ja que Ramnes, no es mes que el nom arcaic de Roma.

Ara bé, com es feia antigament per fundar una ciutat?.. No vull que rasteu sense saborho, els que encara ho ignoreu.

Es marcava el perímetre quadrat i orientat com s'orientaven abans totes les ciutats, per mitjà d'un aladre, tirat per bous blancs. Darrera d'aquest aladre, anaven els fundadors entonant himnes religiosos. Seguit d'aqueixos actes es demortava les muralles defensives de les ciutats.

Primerament Roma, es governava per Monarques, els quals foren sor, Rómul, Luna Pompili, Tul Hostili, Aulo Mamer, Tarqui l'Antic en Servio Tali (anomenat aixís en honor de la ciutat de Servius, abans fou esclau), i Tarqui el Sobere.

Després vingué la época Republicana i per fi la época del Imperi amb el Cesar August.

La época Imperial, va esser el temps en que Roma va aprofitar-se per a expansionar-se.

J a u n o I s a c

U l t i m a s n o v e l l e t s

L A J A G O M A

U l t i m a s n o v e l l e t s

S a n t i a g o C o n f e c c i o n s

C A R M E R. L L E I D A

" Il pescatore di perlo "

MEMORIE DEL MIO TRABO

(Novel·la)

I

Amb aquest títol vaig trobar l'istiu passat, un escrit o millor dit una historia altrament ben curiosa.

Veieu lo que va passar.

Allá pel Juliol d'aquest any, estert de vacances al poble d'un bon fill, passaba estones i fins diades excessivament aburrades.

Ja no sabia que fer. Els esports que es poden practicar en un poble petit els havia probat tots. Tenia novel·les per a llegir però no'm sentia inclinat a la lectura. No parlo per tant de la carragosa feina d'estudiar, que veritablement no hauria sortit d'aprendre una paraula.

2

En aquestes condicions, diguen-me, que pot fer un home (un home jove) per a distraure una mica?

Després de saludar amb la mirada els punts on podria tenir la solució vaig recordar-me que a l'angolfa de la casa (una casa d'aquestes que quasi totes son millores al havia una calza vellada d'una sola peça del trenó d'un cognar. Era molt antiga... Al noia però l'hi ho sentit dir a vegades que ell ja l'havia vist sempre allí i que quan era petit havia oït en una ocasió de boca del seu pare que no s recordava si feia setanta o vuitanta anys que ningú l'havia tocada. No que perquè ho havia sentit a dir al seu pare... .

Imaginen-vos doncs l'antiguitat de la calza. Qui sap si tenia cent cinquanta anys o vint o trenta. Però això no fa el cas.

Mirats que vaig pensar amb la dita calza corrent i veure'm veure vaig estar en bra.

Los punts de l'angolfa omogrides dels segles que portaven d'existència oferia un aspecte mitjanament histo-

.....
: L' E S P O R T :
.....

S'enten per Esport tot joc o exercici generalment al aire lliure que tingui com a base o fonament el cultiu dels muscles del cos humà, per a donar-los-hi forsa elasticitat i resistència.

El cultiu dels muscles del cos humà es una cosa absolutament necessaria perquè així com els irracionals caminen, corren, neden instintivament, nosaltres els som realment inferiors en lo relatiu al instint i solament per reflexionar arribem a valer-nos de totes les nostres facultats físiques.

Per això tenim que conèixer el valor dels medis que la naturalesa ens ha posat per a ajudar-nos a fer el nostre camí en la vida i treuren el màxim de profit per a nosaltres mateixos i per la Societat.

L'home es com si diguessin una planta i com a tal cal cultivar-la en totes les seves facultats físiques, intel·lectuals i morals.

El cultiu de les nostres facultats fi-

3 ric. A un costat s'hi veia escrit en caràcters romans;

M D C X X I V

Mes enllà ; 1809

Inscripcions que deixaren avançats passats meus segurament.

Les vigues del sostre tallades de cor d'alsina, no eren ja ennegrides, sino completament negres. Semblava com si estiguessin pintades. Però només calia un petit examen per a comprendre que es tractava d'un negre natural i ocasionat per la manutenció d'anys que portaven demunt.

.....

Eren en aquells moments les 9 del matí mes o menys. Lo sol ja picava als camps però a casa encara feia fresca protegida per una lleu brisa.

II

Després d'haver fet aquestes consideracions, l'obrir la caixa era la meua il·lusió més plaent.

siques augmenta la nostra vitalitat i dona als individus forsa elasticitat i resistència i desvetlla la nostra intel·ligència; diguem en una paraula, conserva els nostres cosos en degut equilibri i es el temperador per excel·lència del sistema nerviós.

El millor Esport. Heus aquí una qüestió que s'haurà corregut mes d'un cop als nostres lectors i que es difícil contestar concretament.

Una raó de preferència de l'esport o esports que vulguen adoptar depen dels gustos o aficions de cada un com p.e. la preferència del mar o la montanya pels cavalls o la mecànica l'atletisme o la pilota etc.

La constitució del individu també es un argument que es deu tenir en compte car no pot practicar amb facilitat els mateixos esports el gros que el prim el nerviós que el linfàtic.

ANTONI HERNANDEZ.

4 A dir veritat ho vaig fer amb un cuidado més propi de comentari que d'allí.

Tapava la caixa una taula de noguer igualment, i per tancar-la hi havia un pany d'un pam de llarg.

Com que la clau d'aquell pany, ja ningú sabia on era ni on parava, vaig optar per obrir-lo amb una palanqueta de ferro. Però no en podia sortir.

Cansat de furuguejar, jo que si, agafo un tros de ferro llarg, l'introduixo a la obertura de la caixa que deixava la caixa amb la tapa, i fent a manera de palanca grossa dono una apretada forta i la tapa s'obre produint un soroll estrepitós. Lo pany es trencat, però poc m'importa.....

.....

Sempre havia cregut que obeïnt a la llei de la Física que se'n diu "inpenetrabilitat", un cos no pot estar allí on n'hi ha un altre; i conseqüència d'aquesta mateixa llei, un cos tampoc passar per allí on n'hi ha un altre.

Però en obrir la caixa se'm va ofe-
(seguirà)